

**Financovaný
Európskou úniou**

Projekt Erasmus+ s názvom „Rozvoj vybraných kľúčových kompetencií žiakov na vyučovacích hodinách a mimoškolských aktivitách v škole”

Nr 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484

**Autor: Joanna Soćko, , Anna Gocłowska
Okresné centrum rozvoja vzdelávania v Giżycku
Licencia CC0**

BENEFICIÁR : GMINA WĘGORZEWO

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť

**NÁZOV PROJEKTU: "Rozvoj vybraných klúčových kompetencií
žiakov v rámci školských a mimoškolských aktivít"
Nr 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484/2**

**Význam vybraných klúčových kompetencií v osobnom rozvoji
a sociálny dopad človeka**

Deň 1. Odborník / školiteľ- Joanna Soćko, Anna Gocłowska

Vedúca organizácia - Základná škola v Perlach – Poľsko

1. Definícia kompetencie. Vymedzenie kľúčových kompetencií.
2. Odporúčania Rady Európy týkajúce sa 8 kľúčových kompetencií.
3. Opis každej z ôsmich kompetencií.
4. Význam každej kľúčovej kompetencie v osobnom a sociálnom rozvoji človeka a pre spoločnosť.
5. Smery rozvoja školy v oblasti zvyšovania kľúčových kompetencií žiakov.
6. Rozvoj kľúčových kompetencií ako úloha každého učiteľa.
7. Vybrané aktivizačné metódy nápomocné pri rozvoji kľúčových kompetencií.
8. Príklady merania úrovne kompetencií.

Cvičenie 1

"Kľúčové kompetencie sú..."

"Na čo sme si dávali pozor najčastejšie? Čo je pre nás najdôležitejšie pri definícii kompetencie?"

Cvičenie 2

Kreslenie kariet, na ktorých sú napísané detské sny.

"V budúcnosti sa chcem stať... (policajtká / staviteľka / baletka / korčuliarka / lyžiarka / futbalista / lekár / staviteľ / módna návrhárka / krajčírka / knihovníčka)".

Cvičenie 2

Aké znalosti sú potrebné na vykonávanie tejto profesie?

Aké zručnosti sú potrebné na vykonávanie tejto profesie?

Aké postoje prispievajú k tejto profesii?

Čo môže škola urobiť, aby pomohla dieťaťu realizovať sen o tom, že bude...?

Aké aktivity/aktivity je možné naplánovať pre dieťa?

Cvičenie 3

Film Predškolači o kompetenciách (trvanie: 4:02 min.)

Ako deti definujú kompetencie, akým prvkom kompetencií venujú pozornosť najčastejšie?

Súhrnné kolo:

„Toto cvičenie ma prinútilo uvedomiť si, že...”

Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie: kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie.

Európsky referenčný rámec;

1. Definícia kompetencie. Vymedzenie kľúčových kompetencií.

Osem kľúčových kompetencií, ktoré sú kombináciou vedomostí, zručností a postojov, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre osobné naplnenie a rozvoj, aktívne občianstvo, sociálne začlenenie a zamestnanosť.

Kompetencie sú definované ako kombinácia vedomostí, zručností a postojov, pričom:

- a) poznatky pozostávajú z faktov a čísel, pojmov, myšlienok a teórií, ktoré sú už zavedené a pomáhajú pochopiť určitú oblasť alebo problém;
- b) zručnosti sú definované ako schopnosť a spôsobilosť implementovať procesy a využívať existujúce znalosti na dosiahnutie výsledkov;
- c) postoje opisujú dispozície a spôsoby myslenia, ako konať alebo reagovať na myšlienky, ľudí alebo situácie, s ktorými sa stretávame.

-
- Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré všetci jednotlivci potrebujú na osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie a aktívne občianstvo..
 - Rozvíja sa v perspektíve celoživotného vzdelávania, od raného detstva až po dospelosť.

2. Odporúčania Rady Európy týkajúce sa 8 kľúčových kompetencií.

Odporúčania Rady Európy z 22.05.2018 sú už platné, o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, v ktorých sa vymedzuje osem kľúčových kompetencií.

Tieto kompetencie sú:

- 1. Z hľadiska porozumenia a tvorby informácií.**
- 2. Z hľadiska viacjazyčnosti.**
- 3. Matematické a v oblasti prírodných vied, technológií a inžinierstva.**
- 4. Digitálne.**
- 5. Osobné, sociálne a vzdelávacie zručnosti.**
- 6. Občianske.**
- 7. Z hľadiska podnikania.**
- 8. Z hľadiska kultúrneho povedomia a vyjadrovania.**

Integrovaná stratégia zručností

Stratégia rozvoja zručností (ZSU) je dokument, ktorý integruje národné dokumenty strategického charakteru vrátane Stratégie zodpovedného rozvoja a nadregionálnych stratégií hospodárskeho a sociálneho rozvoja z hľadiska štátnej politiky vo vzťahu k všeobecnému vzdelávaniu, odbornému vzdelávaniu, vysokoškolskému vzdelávaniu a vzdelávaniu dospelých.

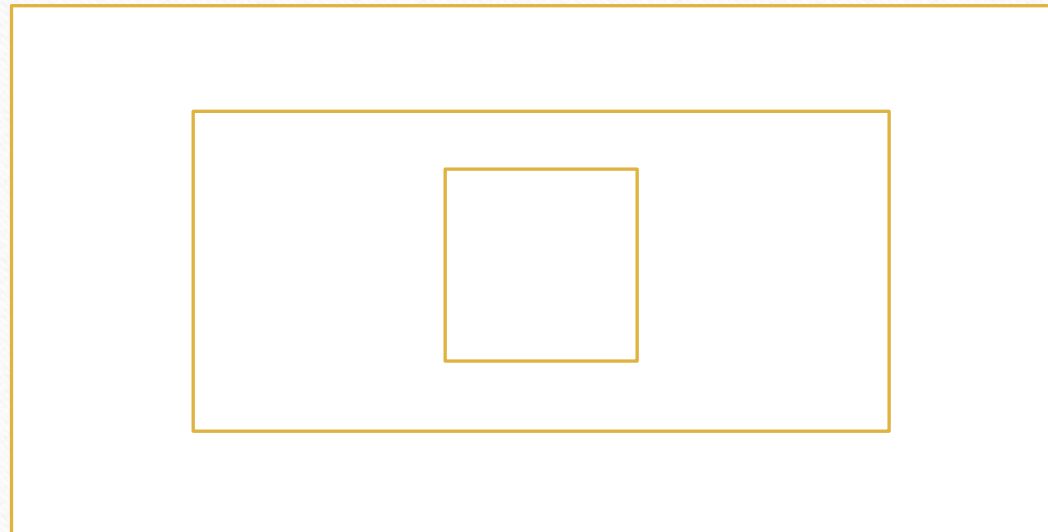
Hlavným cieľom ICZM je vytvoriť príležitosti a podmienky na rozvoj zručností potrebných na posilnenie sociálneho kapitálu, sociálneho začlenenia, hospodárskeho rastu a dosiahnutie vysokej kvality života.
(ZSU, 2019, s. 11).

- 1. zvyšovanie úrovne kľúčových zručností detí, mladých ľudí a dospelých,
- 2. rozvoj a šírenie kultúry vzdelávania zameranej na aktívny a neustály rozvoj zručností,
- 3. zvýšenie účasti zamestnávateľov na rozvoji a lepšom využívaní zručností,
- 4. vybudovanie účinného systému na diagnostikovanie a informovanie o súčasnom stave a dopyte po zručnostiach,
- 5. vytvorenie účinných a udržateľných mechanizmov medzirezortnej a medzisektorovej spolupráce a koordinácie v oblasti rozvoja zručností,
- 6. vyrovnávanie podmienok v prístupe k možnostiam rozvoja a využívania zručností (ZSU, 2019, s. 11).

Hra Criterion Poker (karty klúčových kompetencií)

- Nakreslite pokerový plagát podľa vzoru:
- Vyberte si v skupine strážcu kariet, ktorý ich rozloží do balíčka lícom nadol - postupne ich bude odkrývať a čítať jednu po druhej.
- Strážca odhalí prvú kartu a nahlas prečíta jej obsah, Úlohou členov tímu je určiť, na ktoré políčko hracej plochy by mala byť umiestnená (strážca kariet po dobu týchto určení vstupuje do úlohy hráča - zúčastňuje sa diskusie a prináša do nej svoje argumenty). Rozhodnutie o umiestnení karty na jednu z troch polovic musí byť skupinovým rozhodnutím.

Kritérium poker

Pozor na hru Criterion Poker !

- Do centrálneho políčka umiestnite kartičku s opisom kompetencie, ktorú dokážete najlepšie rozvíjať u svojich detí a máte v tom preukázateľné úspechy.
- Do stredného poľa umiestnite kartičku s opisom kompetencie, ktorej rozvoj u detí dobre rozvíjate a máte o tom dôkazy.
- Na okraj tabuľky umiestnite kartičku (maximálne dve) s opisom kompetencie, ktorej úspešný rozvoj u detí považujete za najnáročnejší a najproblematickejší.
- Keď je prvá karta v políčku, ktoré si skupina vybrala, strážca odhalí ďalšiu kartu. Tento vzorec sa opakuje až do vyčerpania kariet

Najdôležitejšie nie je to, že ste lepší ako ostatní. Najdôležitejšie je, že ste lepší, ako ste boli včera.

Mahatma Gandhi

Cvičenie 5

Vyberte si jednu kompetenciu

Moje silné stránky pri realizácii kompetencií.

Moje výkonnostné výzvy - na čom budem v blízkej budúcnosti pracovať?

Sebahodnotenie / autoreflexia

- Denník reflektujúceho odborníka
- Profesionálne portfólio
- Video pozorovanie ako metóda sebareflexie učiteľa
- Samohodnotiaci hárok učiteľa

Denník reflektujúceho odborníka

- reflexia v činnosti - učiteľ koná a zároveň analyzuje činnosť
- reflexia činnosti(ang. reflection on action) – sa uskutoční po akcii

Profesionálne portfólio

Existujú rôzne spôsoby definovania portfólia

-
- zbierka materiálov na určitú tému;
 - zbierka diel, ktoré predstavujú autorove úspechy;
 - dokumentácia práce učiteľa alebo skupiny učiteľov na určitý predmet;
 - zbierka dokumentov, ktoré potvrdzujú niečie vedomosti.
 - články, poznámky, termíny týkajúce sa určitého predmetu;
 - grafické znázornenie predmetu, napr. grafy, tabuľky;
 - kresby, návrhy, fotografie;
 - poznámky k čítaniu, aforizmy;
 - poviedky, dizertácie, eseje;
 - nahrávky (na CD/DVD, pendrivoch).

Sebareflexia.-príklad

Katarzyna Dryjas, Małgorzata Jas - Pomoc materským školám pri rozvíjaní kompetencií detí...
Ja ako učiteľ formujúci kľúčové kompetencie svojich žiakov

Ja ako učiteľ formujúci kľúčové kompetencie svojich žiakov

Názov kľúčovej kompetencie:

Skupina: **Vek detí v skupine:**

Úlohy materskej školy z rámcového učebného plánu zamerané na utváranie tejto kompetencie u detí:

1) 2) 3) 4)

Moje silné stránky pri realizácii úloh:

5. Moje výzvy pri realizácii úloh - na čom budem v najbližšej dobe pracovať?

Dosiahnuté výsledky/vývojová sféra dieťaťa na konci predškolského vzdelávania - relevantné ku kľúčovej kompetencii - zahrnuté v základnom učebnom pláne:

1) 2) 3) 4)

Silné stránky mojich predškolákov (adekvátne ich vývojovému štádiu):

Ich slabšie stránky - na čo sa zameriam pri práci s mojimi predškolákmi v blízkej budúcnosti?

Katarzyna Dryjas, Małgorzata Jas - Pomoc materským školám pri rozvíjaní kompetencií detí...

Podmienky a spôsoby implementácie odporúčané v základnom kurikule na podporu rozvoja kľúčových kompetencií:

.....

.....

Čo robím dobre pri vytváraní podmienok na realizáciu základného kurikula? Ako viem, že to robím správne?

.....

Na čom budem v blízkej budúcnosti pracovať, aby som zlepšil podmienky a metódy formovania tejto kľúčovej kompetencie u mojich študentov?

Čo mi sťažuje efektívne rozvíjať túto kľúčovú kompetenciu u mojich študentov?

.....

.....

Čo potrebujem na zlepšenie mojej práce pri rozvíjaní kľúčových kompetencií u mojich študentov?

.....

Komunikácia vo vašom rodnom jazyku (1)

Definícia: Komunikácia v materinskom jazyku je schopnosť vyjadrovať a interpretovať pojmy, myšlienky, pocity, fakty a názory ústne a písomne (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) a schopnosť lingvistickej interakcie vhodnou a tvorivou formou v plnom rozsahu. sociálnych a sociálnych súvislostí – vo výchove a vzdelávaní, v práci, v domácnosti a vo voľnom čase.

Komunikácia v materinskom jazyku (1)

Základné znalosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Komunikácia v rodnom jazyku vyžaduje, aby človek vedel: slovnú zásobu, funkčnú gramatiku a jazykové funkcie.

Ľudia by mali mať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie v rôznych komunikačných situáciách, ako aj odpozorovať svoj vlastný spôsob komunikácie a prispôbiť ho požiadavkám situácie.

Súčasťou tejto kompetencie je aj schopnosť rozlišovať a používať rôzne typy textov, vyhľadávať, zbierať a spracovávať informácie, používať pomôcky a formulovať a vyjadrovať vlastné argumenty ústne a písomne presvedčivým spôsobom primeraným kontextu.

Pozitívny postoj ku komunikácii v rodnom jazyku zahŕňa sklon ku kritickému a konštruktívnemu dialógu, citlivosť k estetickým hodnotám a ochotu ich implementovať a záujem o kontakty s inými ľuďmi.

To zahŕňa uvedomenie si vplyvu jazyka na iných ľudí a potrebu porozumieť jazyku a používať ho pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom.

Smery rozvoja školy na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Komunikácia v cudzích jazykoch(2)

Definícia: Komunikácia v cudzích jazykoch je z veľkej časti založená na rovnakých dimenziách zručností ako komunikácia v materinskom jazyku – na schopnosti porozumieť, vyjadriť a interpretovať pojmy, myšlienky, pocity, fakty a názory rečou a písmom (počúvanie s porozumením, hovorenie čítanie a písanie) v primeranom rozsahu sociálnych a kultúrnych kontextov (vo vzdelávaní a odbornej príprave, v práci, doma a vo voľnom čase) v závislosti od túžob alebo potrieb jednotlivca.

Komunikácia v cudzích jazykoch si vyžaduje aj zručnosti, ako je mediácia a pochopenie kultúrnych rozdielov. Úroveň jazykových znalostí jednotlivca sa môže líšiť v rámci štyroch jazykových kompetencií (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) a medzi jazykmi a závisí od osobného sociálneho a kultúrneho kontextu jednotlivca, prostredia a potrieb alebo záujmov.

Komunikácia v cudzích jazykoch (2)

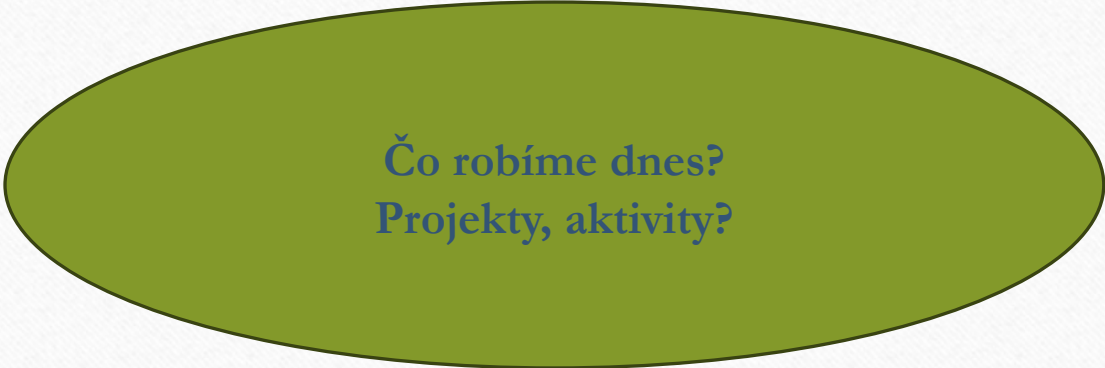
Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Schopnosť komunikovať v cudzích jazykoch si vyžaduje znalosť slovnej zásoby a funkčnej gramatiky, ako aj znalosť hlavných typov verbálnej interakcie a jazykových registrov. Dôležitá je aj znalosť spoločenských konvencií a kultúrneho aspektu a variability jazykov.

Nevyhnutné zručnosti v oblasti komunikácie v cudzích jazykoch zahŕňajú schopnosť porozumieť verbálnym odkazom, iniciovať, udržiavať a ukončiť konverzáciu, ako aj čítať, porozumieť a písať texty podľa potrieb danej osoby.

Pozitívny postoj zahŕňa uvedomenie si kultúrnej rozmanitosti, ako aj záujem a zvedavosť o jazyky a medzikultúrnu komunikáciu.

Smery rozvoja škôl na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Matematické kompetencie a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky (3)

- Definícia: A. Matematické kompetencie zahŕňajú procesné a aktivity, ako aj vedomosti, ktorých základom je primerané zvládnutie schopnosti rozvíjať a využívať matematické myslenie pri riešení problémov vyplývajúcich z každodenných situácií. vlada počítania.
- Matematické kompetencie zahŕňajú - v rôznej miere - schopnosť a ochotu používať matematické spôsoby myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzory, modely, konštrukcie, grafy, tabuľky).
- B. Vedecká kompetencia sa vzťahuje na schopnosť a ochotu využívať existujúce poznatky a metodológie na vysvetlenie prírodného sveta, na formulovanie otázok a vyvodenie záverov založených na dôkazoch.
- Kompetencie S&T zahŕňajú pochopenie zmien spôsobených ľudskou činnosťou a zodpovednosti jednotlivých občanov.

Matematické kompetencie a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky (3)

Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

A. Nevyhnutné znalosti v matematike zahŕňajú dobré matematické zručnosti, znalosti mier a štruktúr, hlavných matematických operácií a prezentácií, pochopenie matematických termínov a konceptov a uvedomenie si otázok, na ktoré môže matematika odpovedať.

Osoba by mala mať schopnosť aplikovať hlavné matematické princípy a procesy v každodenných súkromných a profesionálnych situáciách, ako aj sledovať a vyhodnocovať sled argumentov.

Matematické a základné vedecké a technické kompetencie (3)

Základné znalosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

- B. V prípade vedy a techniky základné poznatky zahŕňajú hlavné princípy prírody, základné vedecké pojmy, princípy a metódy, technológiu a technické produkty a procesy a pochopenie vplyvu vedy a techniky na svet prírody.
- Zručnosti zahŕňajú schopnosť používať a manipulovať s technickými nástrojmi a zariadeniami a vedeckými údajmi s cieľom dosiahnuť cieľ alebo urobiť rozhodnutie alebo vyvodiť záver na základe dôkazov.
- Jednotlivci by tiež mali byť schopní rozpoznať základné znaky vedeckého postupu a mali by byť schopní vyjadriť závery a zdôvodnenie, ktoré k týmto záverom viedlo.
- Kompetencie v tejto oblasti zahŕňajú postoje kritického porozumenia a zvedavosti, záujem o etické otázky a rešpektovanie bezpečnosti a udržateľnosti, najmä vo vzťahu k vedeckému a technologickému pokroku v kontexte jednotlivca, jeho rodiny a komunity a globálneho problému.

Smery rozvoja školy na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Digitálne kompetencie (4)

- Definícia: IT kompetencie zahŕňajú zručné a kritické používanie technológií informačnej spoločnosti (TSI) v práci, zábave a komunikácii.
- Sú založené na základných zručnostiach v oblasti IKT: používanie počítačov na získavanie, vyhodnocovanie, ukladanie, vytváranie, prezentáciu a výmenu informácií a na komunikáciu a zapájanie sa do sietí spolupráce cez internet.

Digitálna kompetencia (4)

Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

- To zahŕňa hlavné počítačové aplikácie – spracovanie textu, tabuľky, databázy, ukladanie informácií a manipuláciu s nimi – a pochopenie príležitostí a potenciálnych rizík spojených s internetom a komunikáciou prostredníctvom elektronických médií (e-mail, sieťové nástroje) na prácu, zábavu, výmenu informácií, informácií a účasti v sieťach spolupráce, ako aj na vzdelávacie a výskumné účely.
- K nevyhnutným zručnostiam patrí rozlišovanie medzi skutočnými a virtuálnymi prvkami pri rozpoznávaní súvislostí. schopnosť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a používať ich kritickým a systematickým spôsobom pri posudzovaní ich vhodnosti,
- Jednotlivci by mali mať zručnosti na používanie nástrojov na vytváranie, prezentáciu a pochopenie zložitých informácií, ako aj schopnosť pristupovať k službám ponúkaným na internete, vyhľadávať ich a využívať; mali by byť tiež schopní využívať IKT na podporu kritického myslenia, kreativity a inovácie.
- Používanie IKT si vyžaduje kritický a reflexívny prístup k dostupným informáciám a zodpovedné používanie interaktívnych médií.

Smery rozvoja škôl na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Kompetencie Učiť sa učiť (5)

- Definícia: „Učebné zručnosti“ sú schopnosť učiť sa dôsledne a vytrvalo, organizovať si vlastný proces učenia, a to aj prostredníctvom efektívneho riadenia času a informácií, a to individuálne aj v skupinách. Táto kompetencia zahŕňa uvedomenie si vlastného vzdelávacieho procesu a potrieb, identifikáciu dostupných príležitostí a schopnosť prekonávať prekážky na dosiahnutie úspešného učenia.
- Táto kompetencia znamená získavanie, spracovávanie a osvojovanie si nových vedomostí a zručností, ako aj vyhľadávanie a používanie poradenstva.
- Učenie sa učiť umožňuje jednotlivcom nadobudnúť schopnosť čerpať z predchádzajúcich vzdelávacích skúseností a všeobecných životných skúseností, aby mohli využívať a aplikovať vedomosti a zručnosti v rôznych kontextoch – doma, v práci a vo vzdelávaní a odbornej príprave.
- Kľúčovými faktormi rozvoja tejto kompetencie u daného človeka sú motivácia a viera vo vlastné schopnosti.

Učenie sa učiť (5)

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

V situácii, keď je učenie zamerané na dosiahnutie konkrétnych pracovných alebo kariérnych cieľov, by mal mať človek vedomosti o požadovaných kompetenciách, vedomostiach, zručnostiach a kvalifikáciách.

Učenie sa učiť si vo všetkých prípadoch vyžaduje, aby jednotlivec poznal a chápal svoje preferované stratégie učenia, silné a slabé stránky svojich vlastných zručností a kvalifikácií a schopnosť vyhľadávať príležitosti na vzdelávanie a odbornú prípravu a pomoc alebo podporu. k dispozícii. Naučiť sa učiť si v prvom rade vyžaduje osvojenie si základných zručností v čítaní, písaní, počítaní a informačných a komunikačných technológiách potrebných pre ďalšie vzdelávanie.

Jednotlivci by mali byť schopní venovať čas samostatnému učeniu so sebadisciplínou, ale aj spolupracovať v procese učenia, ťažiť zo skupinovej rôznorodosti a zdieľať nadobudnuté vedomosti a zručnosti.

Mali by byť schopní organizovať si vlastné učenie, hodnotiť svoju prácu a v prípade potreby vyhľadať radu, informácie a podporu. Pozitívny postoj zahŕňa motiváciu a vieru vo vlastnú schopnosť učiť sa a uspieť v tomto procese počas celého života. Myslenie zamerané na riešenie problémov podporuje proces učenia aj schopnosť človeka prekonávať prekážky a meniť sa.

Túžba využívať skúsenosti zo života a učenia, ako aj zvedavosť pri hľadaní príležitostí učiť sa a využívať tento proces v rôznych životných situáciách sú základnými prvkami pozitívneho postoja.

Smery rozvoja školy na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Sociálne a občianske kompetencie (6)

Definícia: Sú to osobné, medziľudské a medzikultúrne kompetencie, ktoré pokrývajú celú škálu spôsobov správania, ktoré pripravujú jednotlivcov na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom a profesionálnom živote, najmä v čoraz rozmanitejších spoločnostiach, a na riešenie konfliktov, keď je to potrebné.

Občianske kompetencie pripravujú ľudí na plnohodnotnú účasť na občianskom živote na základe poznania spoločenských a politických koncepcií a štruktúr a pocitu aktívnej a demokratickej participácie.

Sociálne a občianske kompetencie (6)

Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

A. Sociálne kompetencie súvisia s osobnou a sociálnou pohodou, ktorá si vyžaduje uvedomenie si, ako zabezpečiť optimálnu úroveň fyzického a duševného zdravia, chápaného aj ako zdroj daného človeka a jeho rodiny a bezprostredného sociálneho prostredia, ako aj ako vedomosti o tom, ako k tomu môže prispieť vhodný životný štýl.

Na to, aby sme boli úspešní v medziľudských kontaktoch a sociálnej participácii, je potrebné pochopiť pravidlá správania a pravidlá správania všeobecne akceptované v rôznych spoločnostiach a prostrediach (napríklad v práci).

Je potrebné pochopiť multikultúrne a sociálno-ekonomické dimenzie európskych spoločností, ako aj interakciu národnej kultúrnej identity a európskej identity.

Medzi základné zručnosti tejto kompetencie patrí schopnosť konštruktívne komunikovať v rôznych prostrediach, prejavovať toleranciu, vyjadrovať a chápať rôzne uhly pohľadu, vyjednávať v kombinácii so schopnosťou vytvárať atmosféru dôvery a schopnosť empatie.

Jednotlivci by mali vedieť zvládať stres a frustráciu a vyjadrovať ich konštruktívnym spôsobom a mali by vedieť rozlišovať medzi osobnou a profesionálnou sférou. Táto kompetencia je založená na spolupráci, asertivite a integrite. Ľudia by sa mali zaujímať o sociálno-ekonomický rozvoj, medzikultúrnu komunikáciu, vážiť si rozmanitosť a rešpektovať iných ľudí a byť pripravení prekonávať predsudky a dosahovať kompromisy.

Sociálne a občianske kompetencie (6) Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

- B. Kompetencie občianstva vychádzajú zo znalosti pojmov demokracie, spravodlivosti, rovnosti, občianstva a občianskych práv, vrátane spôsobu ich formulácie v Charte základných práv Európskej únie a medzinárodných deklaráciách a ich uplatňovaní rôznymi inštitúciami na miestne, regionálne, národné, európske a medzinárodné.
- Zahŕňajú aj poznatky o súčasnom dianí, ako aj o hlavných udalostiach a trendoch v národných, európskych a svetových dejinách. Okrem toho je potrebné zvýšiť povedomie o cieľoch, hodnotách a politikách sociálnych a politických hnutí.
- Nevyhnutné sú aj znalosti o európskej integrácii a štruktúrach EÚ s ich hlavnými cieľmi a hodnotami, ako aj uvedomenie si rozmanitosti a kultúrnych identít v Európe.
- Zručnosti občianstva zahŕňajú schopnosť efektívne sa zapájať s inými ľuďmi do verejných aktivít, prejavovať solidaritu a záujem riešiť problémy, ktorým čelia miestne a širšie komunity.
- Tieto zručnosti zahŕňajú kritickú a tvorivú reflexiu a konštruktívnu účasť na miestnych a susedských komunitných aktivitách a rozhodovacích procesoch na všetkých úrovniach, od miestnej, cez národnú až po európsku, najmä prostredníctvom hlasovania.
- Plné rešpektovanie ľudských práv vrátane rovnosti ako základu demokracie, uznanie a pochopenie rozdielov v hodnotových systémoch rôznych náboženstiev a etnických skupín sú základmi pozitívneho postoja.
- Znamená to prejavenie spolupatričnosti k vlastnému prostrediu, krajine, Európskej únii a Európe ako celku a svetu, ako aj pripravenosť podieľať sa na demokratickom rozhodovaní na všetkých úrovniach.
- Zahŕňa to aj preukázanie zmyslu pre povinnosť a preukázanie porozumenia a rešpektu k spoločným hodnotám, ktoré sú potrebné na zabezpečenie súdržnosti komunity, ako je rešpektovanie demokratických princípov.
- Konštruktívna participácia zahŕňa aj občianske aktivity podporujúce rozmanitosť a sociálnu súdržnosť a trvalo udržateľný rozvoj a ochotu rešpektovať hodnoty a súkromie iných.

Smery rozvoja škôl na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Iniciatíva a podnikavosť (7)

Definícia: Zmysel pre iniciatívu a podnikavosť sa vzťahuje na schopnosť človeka realizovať svoje nápady. Zahŕňajú tvorivosť, inováciu a ochotu riskovať, ako aj schopnosť plánovať podniky a viesť ich k dosiahnutiu cieľov.

Mali by zahŕňať povedomie o etických hodnotách a podporovať dobré riadenie.

Iniciatívnosť a podnikavosť (7) Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

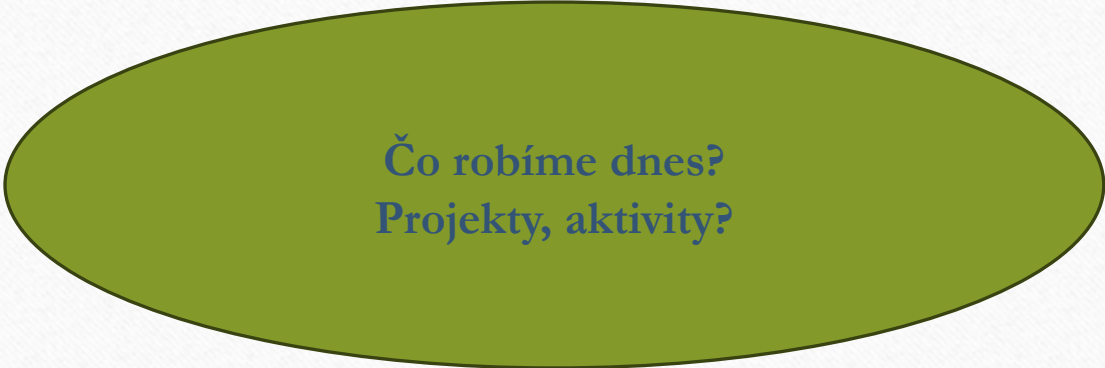
Nevyhnutné znalosti zahŕňajú schopnosť identifikovať dostupné osobné, profesionálne alebo obchodné príležitosti vrátane širších problémov, ktoré tvoria kontext práce a života ľudí, ako je všeobecné pochopenie fungovania ekonomiky, ako aj príležitosti a výzvy, ktorým čelia zamestnávateľi a organizácie.

Ľudia by si mali byť vedomí aj etických otázok okolo podnikania a toho, ako môžu vytvárať pozitívne zmeny, napríklad prostredníctvom fair trade alebo sociálneho podnikania.

Zručnosti sa týkajú proaktívneho projektového manažmentu (ktorý zahŕňa napríklad plánovanie, organizovanie, riadenie, riadenie a delegovanie úloh, analýzu, komunikáciu, podávanie správ, vyhodnocovanie a podávanie správ), efektívne zastupovanie a vyjednávanie a schopnosť pracovať samostatne aj v tímoch.

Je potrebné vedieť posúdiť a identifikovať svoje silné a slabé stránky, ako aj posúdiť riziká a ak je to opodstatnené, podstúpiť ich. Podnikateľský postoj charakterizuje iniciatíva, aktivita, nezávislosť a inovatívnosť v osobnom a spoločenskom živote, ako aj v práci. Zahŕňa aj motiváciu a odhodlanie ísť za cieľmi, či už osobnými alebo spoločnými, v súkromí aj v práci.

Smery rozvoja škôl na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie (8)

Definícia: Ocenenie významu tvorivého vyjadrovania myšlienok, skúseností a pocitov prostredníctvom rôznych spôsobov vyjadrovania vrátane hudby, divadelného umenia, literatúry a výtvarného umenia.

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie (8) Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Kultúrne znalosti zahŕňajú povedomie o miestnom, národnom a európskom kultúrnom dedičstve a jeho mieste vo svete. Zahŕňa základné poznatky o najvýznamnejších kultúrnych dielach vrátane súčasnej populárnej kultúry. Je nevyhnutné pochopiť kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Európe a iných regiónoch sveta a potrebu jej zachovania, ako aj pochopiť význam estetických faktorov v každodennom živote.

Zručnosti zahŕňajú citlivosť aj vyjadrovanie: citlivosť a pôžitok z umeleckých diel a okuliarov, ako aj sebvýjadrenie rôznymi prostriedkami pomocou vrodéných schopností.

Kultúrne vyjadrovanie je nevyhnutné pre rozvoj tvorivých zručností, ktoré možno využiť v mnohých profesionálnych situáciách. Hlboké pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu môžu byť základom pre rešpekt a otvorený postoj k rozmanitosti kultúrnych prejavov.

Pozitívny postoj zahŕňa aj tvorivosť a túžbu rozvíjať estetické schopnosti prostredníctvom sebavyjadrenia umeleckými prostriedkami a účasti na kultúrnom živote.

Smery rozvoja škôl na posilnenie kľúčových kompetencií žiakov.

Čo robíme dnes?
Projekty, aktivity?

.

Kľúčové kompetencie, ktoré sú nevyhnutné pre sebarealizáciu a osobný rozvoj, zamestnanie, sociálne začlenenie alebo plnohodnotný život.

Cvičenie 6

- Ktoré kľúčové kompetencie podľa vás učitelia pri svojej práci s deťmi rozvíjajú najčastejšie a ktoré najmenej?
- Aké metódy používate pri práci s deťmi na rozvoj ich kľúčových kompetencií? Uved'te príklady metód a uved'te, ako súvisia s kľúčovými kompetenciami.

Reflexívne otázky:

1. Zistiť, do akej miery učitelia poznajú a chápu podstatu kľúčových kompetencií, a prinútiť ich zamyslieť sa nad individuálnymi a inštitucionálnymi zdrojmi súvisiacimi s každou kľúčovou kompetenciou.
2. Hľadať súvislosti medzi kľúčovými kompetenciami EÚ a ustanoveniami základných učebných osnov.
3. Aby učitelia porozumeli a hľadali ukazovatele dosiahnutia vybraných kľúčových kompetencií, zdroje informácií o práci organizácie pri rozvíjaní kľúčových kompetencií u detí.

Bibliografia

- Dumont H., Istance D., Benavides F., Podstata učenia. Využitie výsledkov výskumu v praxi, tłum. Z. Janowska, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Grzegorczyk B., Grzegorczyk M., Jas M., Juskiewicz I., Łysak K., Pedagogické inovácie ako inovatívne kurikulárne, organizačné a metodické riešenia zlepšujúce kvalitu práce školy. Právny základ a postupy zavádzania, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Kielce 2016.

Bibliografia

Choińska-Mika, J. i Sitek, M. (red.) (2015). Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego. Wnioski z badań przeprowadzonych przez Zespół Dydaktyk Szczegółowych IBE. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

Czerepaniak-Walczak, M. (1999). Kompetencja: słowo kluczowe czy „wytrych” w edukacji. *Neodidagmata*, 24, s. 64–65.

Kopińska, V. i Solarczyk-Szwec, H. (red.) (2017). Kompetencje społeczne i obywatelskie w podstawach programowych kształcenia ogólnego. Analiza krytyczna. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.

Bibliografia

Sociálne a občianske kompetencie v základných učebných osnovách
všeobecného vzdelávania vo svetle výziev integrovanej stratégie zručností
do roku 2030 Hanna Solarczyk-Szwec*

Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika,
Toruń, Polska